

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

STALINO KELIU

Eina nuo 1946 metų

Kupiškis,

1960 m. rugsėjo 3 d.

Šeštadienis

Nr. 69 (1450)

Kaina 15 kap.

Žiemkenčiai — GRŪDŲ ŪKIO PAGRINDAS

Dar niekuomet „Pirmūno“ kolūkio I brigados laukuose taip nevilnijo žiemkenčiai, kaip šiais metais. Dabar jie jau kuris laikas nupiauti ir baigiami kulti. Brigadininkas Jonas Šulskys, visi žemdirbiai nepaprastai patenkinti. Jų pastangos, idėtas triūsas nenuėjo veltui. Kuliamosios mašinos Jono Viksvos prižiūrima kuliami per dieną prikulia 10 — 11 tonų grūdų. Tikrai puikiai byra gintarinis jėvas. Dar niekad kolūkiečiai nebuvo sulaukę tokio gausaus rugių derliaus. Šiais metais žiemkenčiais buvo apsesta 128 ha, tam tarpe dalis — rugiais „Lietuviški-3“. Dabar iš atskirų plotų prikuliamas net po 28 cent grūdų iš ha! Tai rekordinis derlius. Kolūkio laukai niekuomet nebrandino tokio derlingo jėvo.

Pasiteiravime pas „Pirmūno“ kolūkio žemdirbius, kokių būdu jie išaugino tokį gausų žiemkenčių derlių. Čia jie jums parodys konkrečius darbo pavyzdžius. Tiek praėjusiais, tiek ir šiais metais čia žiemkenčiai pasėti į gerai paruoštą žemę, laiku. Kaip įsitikino brigados žemdirbiai, geriausias žiemkenčių sėjos laikas yra rugpiūčio mėnesio pabaiga, rugsėjo pradžia. Todėl šių sėjos terminų laikomasi ir šiais metais.

Nėra abejonės, kad „Pirmūno“ kolūkyje ir sekančiais metais bus išaugintas gausus žiemkenčių derlius, nes tam padėtas reikiamas pagrindas. Žiemkenčiai — pagrindinė grūdinių kultūrų, ir artelėje jiems skiriamas reikiamas dėmesys.

Rimtos išvados iš praėjusių metų klaidų padarytos „Adomynės“ kolūkyje. IV brigadoje, kur brigadininku dirba Bronius Mikulionis, žiemkenčių sėja jau baigiama. Į sėjos darbus įsijungia ne tik žemdirbiai, bet ir agronomė Ona Senvaitytė, zootechnikė Aldona Buzaitė, kolūkio buhalterijos darbuotojos Irena Jonuškaitė ir Stasė Dagytė. Todėl nenuostabu, kad čia taip greit buvo pasėti žiemkenčiai.

Žymiai sparčiau ir anksčiau negu praėjusiais metais sėjami žiemkenčiai „Tiesos“, „Skodinio“ kolūkiuose. Bet imant rajono mastu, tai tik pirmieji žingsniai. Dar yra nemaža kolūkių, kaip pavyzdžiui, „Ateities“, „Atžalyno“, „Aušros“, „Juodpėnų“, „Nemuno“, „Švyturio“, kur žiemkenčių sėja dar nepradedama.

Prigiminkime, kad žiemkenčiai yra grūdų ūkio pagrindas, ir savalaikė sėja žymia dalimi lemia jų derlių.

Artėja rajono Derliaus šventė. Štai kaip atvyks tikrasis derliaus šventės šeimininkas iš „Pirmosios vagos“, „Bugailiškių“, „Vienybės“ ir kt. rajono kolūkių.

Čia siūbuos gintarinis jėvas

Vėsus rytas gaubia kaimą. Padangėje išsitiesia raudona aušros juostelė. Pagaliau pro rūkus išnyra saulė, nusidabruodama kolūkio laukus. Vingiuotas keliukas veda į I brigados laukus, kuriuo dviračiu važiuoja agronomė Filomena Tamošiūnaitė. Linksmi šypsodamasis traktorininkas Jonas Aleksa minutėlei sustabdo savo plieninį žirgą, šakteli agronomę:

— Šiame plote ne tik rugius, bet ir aguonas galima sėti!

Apžiūrėjusi drėgmę ir šilumą garuojantį lauką, nurodžiusi traktorininkui tolesnį darbą, ji vikriai užsoka ant dviračio ir nuskuba į II brigadą, kur jau sėjami rugiai. Ją pasitinka pats brigadininkas A. Lungys.

— Kaip tik laukime jūsų. O sėklos tvarkoje — jau prie sėjamosios.

Jie pasuka prie agregato, kur jau laukia gerai, sparciai dirbė kertamųjų vairuotojai Petras Balčiūnas, Pranas Venskū ir Petras Razmislavičius, dienos svajonės už-

pėdų rišėjos Verutė Perekšlytė, Bronė Žiaunienė, Aldona Jėčienė.

Aptarusi su kolūkiečiais sėjos reikalus, agronomė pasuka į III brigadą prie kuliamosios. Juk kolūkyje dabar pats darbų įkarštis — ne tik sėjama, bet ir kuliamas naujasis derlius, valomas, baigiama vasarinių javų piūtis.

Važiuojant pro grūdų sandėlius, ją pasitinka sandelininkas Jonas Jėčius:

— Darbas eina kaip iš pypkės, — sako jis. — Sėjai gerai išvalėme ir paruošėme grūdus. Reikia manyti, kad sekančiais metais nuimsime dar gausesnį derlių.

O II brigadoje vis burzgia traktorius, į žemę išsios byra gintarinis grūdus. Netrukus pasirodys želmenys, o sekančiais metais sustūbuos auksu vilnijantys javai. Gražios, šviesios ryšios, dienos svajonės už-

valdo agronomę. Ji dabar nupila nuo dviračio prie linų lauko, kur dirba rovejos kartu su grandininku Kaziu Žiauniu.

Filomena Tamošiūnaitė dar kartą aplanko sėjęs. Taip, darbų begalės, ir bematant atėina vakaras. Dazgia kuliami, burzgia traktoriai — darbas, kaip sakoma, virte verda.

Truputį nuvargusi, Filomena grįžta į namus, svajodama apie būsimą derlių, gintarinius javus. Kaip džiugu dirbti kolektyve, kada žinai, jog dirbi sau, draugams... Merginos mintyse iškyla draugai, draugės, su kuriais dar ne vieną darbą teks drauge nuveikti.

B. Šeštokaite

„Vienybės“ kolūkis

ŽINIOS

apie ūkinių darbų eigą rajono kolūkiuose
1960 m. rugpiūčio mėn. 31 d. (proc.)

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Nuimta grūdinių ankštinių kultūrų	Iškulta grūdinių ankštinių kultūrų	Nurauta linų	Pasėta žieminių grūdams
1	„Adomynė“	84,6	15,7	80,9	13,0
2	„Alizava“	94,8	34,5	—	2,4
3	„Antašava“	96,6	72,5	*	33,3
4	„Ateitis“	70,0	5,1	30,0	—
5	„Atžalynas“	92,1	38,6	5,0	—
6	„Aukštaičiai“	89,8	22,5	16,7	3,4
7	„Aukštupėnai“	92,0	20,7	23,5	—
8	„Aušra“	61,3	13,4	21,4	—
9	„Byčiai“	83,9	12,8	74,0	20,6
10	„Bugailiškių“	74,5	13,4	38,1	—
11	„Gegužės Pirmoji“	77,2	14,6	48,3	31,0
12	„Juodpėnai“	71,4	18,1	65,2	—
13	„Laisvė“	83,0	9,8	25,0	4,2
14	„Lėvuo“	75,0	13,6	—	15,6
15	„Lukonys“	93,3	8,7	11,1	6,2
16	M. Melnikaitės v.	81,3	18,8	—	16,4
17	„Mičiurino v.“	85,7	10,5	5,3	—
18	„Mituva“	63,5	19,8	41,9	11,4
19	„Mūsų rytojus“	88,7	14,2	12,5	—
20	„Naujas gyvenimas“	87,3	20,2	35,0	16,6
21	„Nemunas“	88,9	14,8	—	—
22	„Neris“	83,6	13,6	27,3	8,0
23	„Noriūnai“	89,8	16,8	20,0	—
24	„Pakupys“	79,3	16,4	25,0	—
25	„Palanga“	85,7	10,9	8,6	6,2
26	„Pergalė“	81,4	13,2	—	—
27	„Pirmoji vaga“	96,1	22,1	6,3	12,2
28	„Pirmūnas“	97,4	19,1	40,0	11,1
29	„Pyvesa“	69,9	13,7	—	15,2
30	„Sakalas“	59,4	5,7	—	4,5
31	„Salamiestis“	*	46,5	38,1	26,8
32	„Skodinos“	78,5	20,5	13,0	—
33	„Šetekšna“	83,8	20,9	75,0	7,3
34	„Šviesa“	99,6	33,1	*	23,3
35	„Švyturys“	*	17,7	—	—
36	„Tarybinis pirmūnas“	89,3	56,0	—	—
37	„Tiesa“	88,5	29,8	54,5	28,1
38	„Uoginiai“	93,7	48,0	64,7	18,3
39	„Vedrupys“	89,5	26,1	73,1	10,0
40	„Vežionys“	75,2	10,2	33,3	7,2
41	„Vienybė“	96,9	24,4	8,1	15,0
42	„Žadeikiai“	65,7	29,2	23,8	26,3
43	„Žalgiris“	75,8	16,9	15,4	5,0
44	„Laukminiškiai“	77,2	24,6	67,7	45,7

Viso rajone: 83,8 20,8 32,0 10,5

* Įvykdė planą

Valstybinės statistikos rajono inspektorius

Naujieji mokslo metai prasidėjo

KUPIŠKIS. Rugsėjo pirmoji. Į naujai pastatytą keturaukštę VI. Rekašaus vardo vidurinę mokyklą, šventiškai pasipuošę, renkasi mokytojai, moksleiviai, svečiai. Juk šiandien čia įvyksta naujosios mokyklos atidarymo iškilmės. O mokykla įeinančiuosius pasitinka puikiais aktų ir sporto salėmis, puikiais mokslo priemonių kabinetais.

Gerai pailsėję per vasarą, dirbę prie mokyklos tvarkymo bei kolūkiuose, moksleiviai užpildė erdvas klases. Plačiau apie šios mokyklos atidarymą skaitykite sekančiame numeryje.

J. Rimkus

ŠIMONYS. Saulėje idėguoliais veidais į vidurinę mokyklą susirinko vienuoliktokas Algis Stukas, devintokas Vincas Šerelis, septintokas Jonas Jasevičius ir kt. O jie, reikia pasakyti, tikrai nedidkinėjo atostogų metų. Minėti moksleiviai remontavo suolus, kėdes, mokyklines lentas, nudažė mokyklos stogą. Algis Stukas sumaniai vadovavo moksleivių brigadai, vykdančiai remonto darbus. Dabar jiems džiugu širdyje sugrįžti į klases, kurios juos pasitinka jų pačių rankomis atremontuotu inventoriu.

K. Valaitis

SUBAČIUS. Apsivilkusius darbo drabužiais, vasaros atostogų metu dažnai buvo galima matyti moksleivius aštuntoką Alfonsą Karaziją, dešimtoką Bronių Tvaską, devinto-

ką Algį Juzulėną skubant į mokyklą arba internatą. Čia jie dažė suolus, tris klases apkalė paneliu, idėjo internatė naujas grindis. O dabar su malonumu darbo įrankius pakeitė knygomis.

K. Ramūnas

ADOMYNĖ. Rugsėjo pirmą dieną vietos aštuonmetė mokykla plačiai atvėrė duris. Klases pripildė per vasaros atostogas pailsėję žvalūs moksleiviai. Visi turi kuo pasigirti. Kolūkyje jie grėbė šieną, rišo rugius. Klekvienu dieną 5 moksleiviai remontavo mokyklą. Vėl susitiko klases draugai Arvydas Jančys, Vanda Jančytė ir kt. Dabar jie mokysis septintoje klasėje. Sėdės suoluose, kuriuos patys nudažė. Visų veiduose — ryštas mokytis kuo geriau.

L. Jančys

ALIZAVA. Paulė Valentaitė ir Palmira Yčaitė šiame jau lanko vienuoliktą klasę. Per atostogas jos nemaža padirbėjo vietos kolūkyje, talkininkaudamos kolūkiečiams rugiapiūtėje bei kituose darbuose. Jų rankas matė ir mokyklos statyba. Bet kone už visus daugiau prie vidurinės mokyklos naujojo pastato statybos dirbo moksleivis Jonas Andriuskevičius. Jis taip pat remontavo senuosius mokyklos namus, privežė nemažą žvyro. Gamybiniame darbe kolūkiuose dalyvavo visi vidurinės mokyklos moksleiviai.

P. Pukys

Laiku nuėmus derlių, reikalai pagerės

/ gerąją pusę

Kas nežino, kad prieš metus „Skodinio“ kolūkis buvo vienas iš labiausiai atsiliekančių rajone. Mažai buvo gaminama gyvulininkystės produktų, negausūs buvo ir derliai. Už darbdienius laukininkystės darbuotojai gaudavo tik gramus. Todėl silpna buvo ir darbo drausmė. Kolūkiečiai, nesuinteresuoti dirbti gamyboje, ieškodavo darbo kitur.

Reikia pasakyti, jog dabar reikalai kolūkyje jau žymiai pagerėjo. Jeigu kolūkiečiai dės visas pastangas ir laiku bus nuimtas bei sutvarkytas visas derlius, jau šiais metais bus padarytas staigus žingsnis į gerąją pusę. O tam perspektyvos yra. Tiesa, kolūkyje nekoks žiemkenčių derlius, nes praėjusiais metais jį buvo blogai įsėti. Bet vasarinių kultūrų derlius — neblogas. Tik reikia, kad nei vienas grūdas neliktų

lauke. Kaip apskaičiuota, daug pajamų kolūkis gaus iš daugiamečių žolių sėklinių sklypų. Jos šiuo metu visose brigadose baigiamos tvarkyti.

Geras šiais metais ir linų derlius. Jais apšėtas 21 ha. Cukrinių runkelių pasodinta 14 ha. Taip, kad laiku sutvarkius ir iškūlus daugiamečių žoles, gerai apdorojus linus, o be to, iš cukrinių runkelių jau šiais metais galima gauti tikrai daug pajamų. Tokiu būdu už darbdienį kolūkiečiai gali gauti ne mažiau kaip po 3 — 4 rb pinigais. O grūdais jau bus išduodama ne gramais, bet kilogramais.

Teigiamas reiškinys, kad jau dabar žymiai pagerėjo darbo drausmė nuimant derlių. Kaip paskatinamoji priemonė kolūkiečiui, nuėmusiam vieną ha vasarinių kultūrų, papildomai skiriama 100 kg grūdų.

ir sutvarko po 5—7 ha javų. Mechanizatorius Kazys Minkevičius atlieka paskutinius anksčiau užimtų pūdymų paruošimo darbus. Šiandien ryt bus pradėdama žiemkenčių sėja.

Mechanizatorius Bronius Balys dabar kombainu kulia rugius trečioje brigadoje. Šiomis dienomis dirvos gerokai pradžiūvo, ir vasarines kultūras kombainu galima nuimti ir iškulti kombainu.

Neblogai nuimamas ir tvarkomas derlius antroje brigadoje, kur brigadininku dirba Alfonsas Rasiulis. Tik reikia, kad čia labiau būtų paskubėta sėti žiemkenčius.

Ūkinių darbų eiga rodo, kad jeigu visi kolūkiečiai tikrai dirbs iš širdies, laiku nuims ir sutvarkys derlių, bus padarytas rimtas žingsnis išbrendant kolūkiui iš atsilikimo, žymiai padidės ir laukininkystėje dirbančių kolūkiečių pajamos.

Nedaro kolūkiui garbės tokie kolūkiečiai, kaip Povilas Gudas. Jis paliko traktorių, pasišalinęs iš artelės ir dabar jau dirba remonto kontoroje. Negerai, kada pačiame derliaus nuėmimo įkarštyje kai kurie kolūkiečiai ruošia religinius ballus, ir tuo dalis kolūkiečių atitraukiama nuo darbų. Neseniai toks ballus buvo suruoštas pas Povilą Petrylą trečioje brigadoje.

Kada visi kolūkiečiai bus suinteresuoti dirbti gamyboje, šalinti esamus trūkumus, laiku nuims ir sudoros derlių, šiais metais reikalai tikrai iš pagrindų pagerės. O tai jau rodo pirmieji pasiekimai.

Aldona Vizbarienė
Kolūčio pirminės partinės
organizacijos sekretorius
Alfonsas Janušis
Traktorinės brigados brigadininkas
Jonas Petronis
Reido brigados nariai

Už savalaikį visų
ūkinių darbų
atlikimą

Dabar, nuimant derlių, atliekant kitus ūkinius darbus, pirmąją pirmoji brigada, kur brigadininku dirba Kazys Jonušas. Javapiūvių vairuotojai Petras Jurgelionis ir Povilas Apšega, laukininkystės pirmūnai Adolfas Augulis, Antanas Jankevičius, Sofija Kugenienė, Povilas Lukoševičius, Petras Mociūnas ir kt. kiekvieną dieną nupiauna

/ purią dirvą byra gintarinis jėvas

„Gegužės Pirmosios“ kolūkyje be perstojo džiaugiamoji. Baigiamieji kultūriški paskutiniai naujojo derliaus rugių pedai. Kalimo darbai čia vyksta tikrai organizuoti — javai vežami tiesiai prie kulkamosios, išskulti naujojo derliaus grūdai — į sandėlį, užpajamuoja mi, valomi, iš karto paruošiami sėjai.

Sparčiai kolūkyje vyksta ir žiemkenčių sėja. Pirmieji kolūkyje sėją pradėjo antrosios laukininkystės

brigados žemdirbiai, vadovaujami energingo brigadininko Jono Matulio. Neatsilieka ir pirmosios brigados kolūkiečiai, kur brigadininku dirba Vytautas Džionas. Jie tik vėliau na drena vėliau už antrosios brigados žemdirbius pradėjo sėją. Daugiausia čia dirba traktorininkas Bronius Meškelis. Jo vairuojamas traktorius DT-54 kiekvieną dieną važinėja po purią, gerą patręštą žemę, tempdamas paskui

savę sėjos agregatą, susidedantį iš sėjamosios mašinos, kultivatoriaus ir akečių. Lygiai, tiesiomis eilėmis beria gintarų žoligandčius naujojo derliaus grūdus sėjamoji. Pripildant sėjamąją grūdais, traktorininkas apžvelgia tuos didžiulius kolūčio laukų plotus, kur po žeme pasislėpę brandūs, gintariniai grūdai.

— Gaišti nėra kada. Dabar pats geriausias laikas žiemkenčių sėjai, — dažnai galima iš-

girsti kalbant traktorininką Bronių Meškelį su sėjamosios prižiūrėtojais. Ir tikrai, kolūkyje daroma viskas, kad sėja būtų atlikta pačiais trumpiausiais terminais.

Neblogi šeimininkai „Gegužės Pirmosios“ kolūčio žemdirbiai. Apart žiemkenčių sėjos, kolūkyje sparčiai vyksta ir kiti ūkiniai darbai: visiškai baigiama javapiūtė, linarūtė, pradėtas bulviakasis.

A. Petrulis
„Gegužės Pirmosios“ kolūkis

EŽERO BANGOSE

Beveik prieš dvejus metus aistringų vandens sporto mėgėjų Stasio Žukausko iniciatyva Platiuose įsteigtas jachtklubas — pirmasis tarpkolūkinis jachtklubas šalyje. Pradžioje čia tebuvo tik dvi jachtos. Netrukus burines jachtas išgijo aplinkiniai kolūčiai, Plungės „Linų audinių“ fabrikas. Trejetą jachtų buriuotojams paskyrė „Nemuno“ respublikinė taryba.

— Dabar ežero bangas raizuoja dvylika jachtų, — pasakoja klubo tarybos pirmininkas Stasys Žukauskas. — Šiais metais savo indėlį — jachtas inė dar aštuonetas rajono kolūkių. Bus ištisas laivynas!

Auga buriavimo sporto mėgėjų gretos. Aistringai šią sporto šaką pamilo „Gelaičių“ kolūčio pirmininkas Bronius Slatkevičius, „Linų audinių“ fabriko direktorius Alfonsas Čerškus ir kiti. Jachtklubas turi jau daugiau kaip šimtą narių.

Stasio Žukausko ir mokytojo Petro Sadausko vadovaujami klubo nariai įsisavina sudėtingą buriavimo meną. Pusė klubo narių jau sėkmingai išlaikė egzaminus buriuotojų ir vairininko teisėms gauti, o Danguolė Brazdelkytė ir Jurgis Šoblinkas pernai respublikinėje regatoje jaunųjų grupėje iškovojo pirmąsias vietas. Bendroje iškaitoje plateiškiečiai užėmė antrąją vietą.

— Sekančiais metais galvojame dalyvauti visosajunginėse buriavimo varžybose, — sako Stasys Žukauskas.

Žiūri, kaip baltaburės jachtos raizuoja ežero bangas ir norisi pasakyti: „Daugiau tokių entuziasčių, daugiau tokių tarpkolūkinio jachtklubų!“

K. Liubys

iš vienos dienos pašto

Kiekvieną dieną vis labiau gražėja šimoniečių gyvenimas. M. Melnikaitės vardo kolūčio centre dabar yra ligoninė, ambulatorija, biblioteka, kultūros namai, kinas, parduotuvės, naktį žibelektros lemputės. Per šimonis pravažiuoja nemažai keleivinių automašinų, jos visos čia ilgiau ar mažiau sustoja. Tačiau keleivių patogumui čia nieko nedaroma. Autobusų sustojimo vietoje nėra net paprasčiausio suolo, šlapia, daug purvo. O juk autobusų laukti tenka patiemis šimoniečiams — M. Melnikaitės vardo kolūčio nariams. Šiuo klausimu reikia rimtai susirūpinti šimonų

aplinkės Tarybos pirmininkui, kolūčio valdybai.

J. Vaivada

Kruopščiai atlieka savo pareigas „Vedrupio“ kolūčio vet. sanitaras Vladas Zolonas. Jis nuolatos rūpinasi ne tik visuomeninių gyvulų sveikata, bet taip pat visada suteikia pagalbą ir susirgusiems kolūkiečių gyvuliams.

A. Drugys

Gero kukurūzų derliaus laukiama „Mūsų rytojau“ kolūčio trečiojo laukininkystės brigadoje. Dar iš ankstyvo pavasario traktorininkas A. Misevičius gerai įmėgė dirbą žemę, po to pureno tarpueilius, apkaupė mažus daigus. O kolūkiečiai taip pat negailėjo savo pastangų — ravėjo piktžoles, retino daigus ir juos papildomai trėšė. Už tai dabar kukurūzai žaliuoja kaip miškas.

K. Nanyš

Daug ir gerai padirbėjo šįmet „Vienybės“ kolūčio žemdirbiai. Nors, kaip žinoma, vasara ir labai lietinga, orai nepalankūs derliaus nuėmimui, tačiau nei vienos brigados laukuose neliko nei šieno, nei dobilų — į klojimus suvežtas visas pašaras. Stropiai padirbėjo kolūkiečiai ir rugiapiūtės metu. Dabar visi rugiai nupiauti ir suvežti į klojimus, kulkiami. Taip pat nupiauti visi miežiai, prie pabaigos aina visa javapiūtė.

A. Girnys

STALINO
KELIU

2 psl. 1960 m. rugsėjo 3 d.

DARBO PLANAS

Rugsėjo mėnesio pradžia—lemiamas laikotarpis užbaigiant derliaus nuėmimą, linarūtę. Taip pat pirmomis rugsėjo mėnesio dienomis reikia visur, visuose kolūkiuose pasėti žiemkenčius. Dabar, draugai korespondentai, svarbiausia rašyti, kas daroma, kad Jūsų kolūkyje greičiau būtų užbaigtas derliaus nuėmimas, pasėti visi žiemkenčiai, greičiau iškulti javai. Rašykite, kaip, nuimant derlių, panaudojami kombainai, linų rovimo mašinos, javų kertamosios. Apie pirmųjų darbo patyrimą turi žinoti visi rajono žemdirbiai.

Dabar dedamas pagrindas sekančių metų žiemkenčių derliui. Jeigu visi žiemkenčiai bus pasėti į gerai įdirbtą ir patęstą žemę, svarbiausia, nesuvėluojant jų sėjos, sekančiais metais bus gautas gausus derlius. Rašykite, kaip Jūsų kolūkyje kovojama už gausų sekančių metų derlių.

Svarbiausia dabar, vykstant pagrindiniams ūkiniams darbams, neprileisti darbų eiliškumo. Prisiminkime, kad jau dabar žemesnėse vietose reikia skubiai nukasti bulves, nes jos pūva. Be to, rugsėjo mėnesio antroje pusėje prasideda masinis daržovių nuėmimas, taip pat kukurūzų nuėmimas. Prisimenant, jog šių metų ruduo labai nepastovus, ir su šiais darbais reikia skubėti. Todėl redakcija ir laukia iš savo korespondentų laiškų apie pašarinių kultūrų nuėmimą, pašarų sukaupimą, siloso gamybą.

Praėjo aštuoni šių metų mėnesiai. Eilėje kolūkių vie dar neįvykdė socialistiniai įsipareigojimai gyvulininkystės produktų gamyboje. Nerodoma pakankamai ryžtingumo didinant pieno gavybą, auginant kiaules. Daugiau rašykite, kas daroma Jūsų kolūkyje, arba kas reikia daryti, kad būtų likviduotas atsilikimas gyvulininkystės produktų gamyboje. Visuomet rašykite apie pirmųjų darbo patyrimą vykdam prisijimtus socialistinius įsipareigojimus.

Darbininkų korespondentai! Sistemai rašykite, kaip Jūsų kolektyvai kovoja vykdam TSKP Centro Komiteto Lietuvos Plenumo nutarimus. Kas daroma, kad Jūsų įmonėse, gamyklose būtų automatizuojami pagrindiniai gamybos procesai?

Visuomet rašykite apie paprastą darbo žmogų — visų gėrybių kūrėją.

«STALINO KELIU» REDAKCIJA

Kultūrinio gyvenimo KRONIKA

Amerikos lietuvio rašytojo dovana

Neseniai Antašavos biblioteka gavo knygų siuntą iš lietuvio išeivio į JAV Algirdo Margerio. Jis atsiuntė savo knygas „Čikagos šešėliai“, „Sirdies ramiai“, „Sliptarniai“, „Lietuva šiandien“, taip pat „Amerikos lietuviai ir angliškųjų skolinių žodynas“.

Antašavos biblioteka suvėžė literatūrinę vakarą šioms knygoms aptarti. Pagrindinį pranešimą apie knygų autorių Alg. Margerį padarė vietos septynmetės mokyklos mokytoja Irena Dlutskienė. Ji taip pat

papasakojo apie Margerio išpažintą Tarybų Lietuvoje (pagal knygą „Lietuva šiandien“). Su kitų knygų turiniu skaitytojus supažindino Žebrytė, Veizberkienė ir Lungytė.

Antašaviečiai, atsidėdami Alg. Margeriui už dovanas, parašė jam nuoširdų laišką ir nutarė kaip dovaną pasiųsti tautinę juostą.

Po to Antašavos kultūros namai literatūrinio vakaro dalyviams surengė trumpą koncertinę programą.

A. Butkus

Knygą—į mases!

Teisingai suprato šį šūkį daugelis rajono kolūkių bibliotekų vedėjų. Štai, pavyzdžiui, kad ir „Juodpėnų“ kolūkio bibliotekos vedėja Aldona Rimšienė. Jos sumanumo ir darbštumo dėka pasiekta, kad kolūkyje kiekviename kieme yra daugiau kaip po du skaitytojus. Bibliotekos vedėja, pasikvietusi į pagalbą bibliotekos tarybą bei aktyvistus, dažnai turiningai organizuoja knygų aptarimus, skaitytojų konferencijas, paskaitas, vakarus. Biblioteka glaudžiai bendradarbiauja su vietos mokykla, intensyviai ir aktyviai dirba su vaikais. Visa tai bibliotekai labai padeda išplatinti tarybinę knygą kolūkiečių tarpe.

O štai ir Marytės Melnikaitės vardo kolūkio biblioteka. Sienos papuoštos stendais, plakatais, šukiais. Neapstrikusime, jei dar pridėsime, kad bibliotekos vedėja Bronė Bukauskaitė visur suspėja. Budama atostogose arba laisvu nuo darbo laiku skuba į laukus patalkėti kolūkiečiams.

I. Budrytė

Raj. bibliotekos ir skaityklos vedėja

MŪSŲ MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„DOSNI VASARA“

„Stalino keliu“ laikraščio 64(1445) numerio, rugpjūčio 17 d., buvo atspausdinta tokiu pavadinimu žinutė. Joje buvo kritikuojamos kai kurios „Uoginių“

kolūkio kolūketės, mažai dalyvaujančios kolūkinėje gamyboje.

Gautas atsakymas, kad Broniaus Vaitkaus atspausdintame laiške buvo netikslumų. Ju-

lė ir Anelė Usina- vičiūtės, Elzė Vairkaitė pagal galimybes kolūkinėje gamyboje dalyvauja. Kiti keliame laiške faktai nenustatyti ir neįrodyti.

Vaidzdelis iš vokiečių okupacijos metų

Kupiškio miestu slinko žmogus basomis, suskurdusiomis kojomis, iki pusės blauzdų paraitytomis storo milo kelnėmis, drobiniais, nuskurusiais marškiniais. Jauną, gražų jo veidą slėpė ruda, nustyrusi barzda, ant pečių didelėmis sruogomis dribo kaštoniniai plaukai. Tik akys, kaip rugiagėlės, degė jaunai ir gyvai, be atvangos šokinėdamos nuo vieno daikto prie kito.

Vytauto gatvėje stovėjo šešetas sunkiųjų vokiečių automašinų. Iš gatvės į gatvę traukėsi, bailiai dairydami, vokiečių karininkai, tai vis kažko lūkuriuodami, nerimaudami, žvilgčiodami į rytus, iš kur kartais jau ausį pasiekdavo rūsti tarybinės artilerijos kanoada. Nesulaikoma frontas riedėjo į vakarus, nusinėdamas su savimi ugnį, dūmus, mirtį...

Saulė kepino lyg padūkusi. Net oras ribuliavo. Basakojis žmogelis, šluostydami atgalia ranka nuo kaktos prakaitą, iš toli atsilenkdamas vokiečių, nušėpsėjo į miesto centrą. Ten susirado akmenį, ištiesė atsisėdamas savo juodas nuo saulės ir dulkių kojas ir, paėmęs į rankas keletą akmenėlių, ėmė jais žaisti.

— Beprodis... — kalbėjo su galiesčiu akyse, praeidami pro jį, kupiškėnai. — O koks dar jaunas! Ir gražus koks!..

— Duilnius! Duilnius! — šokinėjo aplinkui vaikigaliai, šaukdami ir nuolat siūlydami mažiųjų akmenėlių, kuriuos jis su džiaugsmu priimdavo.

O žmogus iš tiesų atrodė pakvaišėliu. Ir apžėlęs veidas, ir susivėlę į gurguzus plaukai, ir nuskurę iki nuogumo drabužiai, — viskas nuo kojų iki galvos vien tik ir tebylojo apie nenormalų žmogų.

Šaligatviu, kažką tarp sąvės kalbėdami, kaukšėjo du jauni vokiečių karininkai.

Staiga vienas iš jų stabtelėjo, primerkę pilkas, dideles kaip puodeliai, akis ir įtariai, įsistebeilijo į pakvaišėlį.

— Ar tik ne partizanų šnipas? — pasakė savo bičiuliui vokiečiai.

— Oho, koks tu nuovokus! — nudžiugo antrasis.

Pirmasis, neatitraukdamas akių nuo įtariamojo, lėtai atsegė pistoletą dėklą, jo rankoje blykstelėjo juodas, šaltas metalas. Antrasis pirmojo pavyzdžiu irgi sunerimo ir taip pat pasiruošė bet kokiui netikėtumui.

— Einam, — pasakė pirmasis.

VL. JASINSKAS

KAS—JIS?

Dvi poros kaustytų kojų sustojo už nepažįstamojo nugaros. Vaikai lyg žvirbliai purptelėjo į visas šalis. Tik tas žmogelis ramių ramiaušiai vis žaidė akmenėliais. Atsigrįžo jis į vokiečius tik tada, kai piktdžiūgiškai šypsodamiesi jie pistoletais niuktėlėjo į pašonę ir vokiškai suriko:

— Stok!

Tačiau žmogelis nepakluso. Tik pažvelgė savo gražiomis akimis į vokiečius, kažką sau panosėjo sunlurnėjo ir įniko žaisti — visai ramus, laimingas, be jokio nerimo šešėlio veide.

— Stok! — pakartojo vokiečiai.

Žmogelis nei nekrustelėjo. Tada kažką sau erzėdami, karininkai čiupo jį už pažastų, pakėlė nuo akmens ir tiesiai nusitėpė į policiją, tuo metu buvusią Vytauto gatvėje, netoli miesto centro.

Visą popietę iš policijos į gatvę ir atgal lakstė vokiečiai, policininkai ir visi kiti jų palaizūnai. Visą popietę policijos kabinetuose kažkas iš įniršto dūko, plūdosi, keikėsi, daužėsi. Pagaliau su virve ant rankos išviro policininkas. Perėjo jis į kitą gatvės pusę, kur darže, netoli šaligatvio, styrojo nuogas, nudžiūvęs šermukšnis, permetė per vieną jo šaką virvę, ir po valandėlės gavus vasaros vėjelį ėmė sūpauti įgudusiai sumegztą kilpą. O mieste žaibu pasklido gandas: vokiečiai kars žmogų...

Vilniuje įvykusiose Tarybų Lietuvos kolūkių ir tarybinių ūkių žaidynių — apžūros finalinėse sportinėse varžybose gerai pasirodė Vilkaviškio rajono „Karklinių“ kolūkio atstovai. Jie iškovojo keturias taures iš šešių, kurlas skyrė „Nemuno“ Centro taryba.

Nuotraukoje: Vilkaviškio sportininkai.
J. Šeinaus (ELTOS) nuotr.

Besisūpaujančią kilpą apstojo pilkai žalios uniformos. Su savimi policininkai atsiėmė sumuštą pasmerktąjį. Pasirodė policijos nuovados viršininkas Giedraitis, išsidus ir pasipūtęs. Atėjo vienas kitas miestelio smalsuolis. Po kilpa atsirado išklypusi taburetė.

— Lipk! — įsakė policijos nuovados viršininkas Giedraitis.

Žmogelis pažvelgė į susirinkusius vokiečius ir policininkus ir kažkaip griaudžiai, suglumusiai nusišypsojo.

— Na gi, tu lipk, po velnių, čia nesišaipęs, — subliovė kažkoks stambaus sudėjimo policininkas.

Žmogelis stryktelėjo ant taburetės lengvai, lyg koks vaikigalis. Taburetė susvyravo, subraškėjo, sucypė, ir, kad išsilaikytų, pasmerktasis rietė basų kojų pirštus su didesniais, plačiais nagais. Po to jis nei neraginas jokių galvą į kilpą ir užveržė ją kaklą. Priėjo liesas prakaulaus veido policininkas. Užstojė tylą. Po valandėlės turėjo užgesti žmogaus gyvybę. Susirinkusių vietos gyventojų veidai pasidarė rūsūs ir paniūrę. O pasmerktąjo veide ir dabar švietė šypsena—graži, nuoširdi, vaikiską...

Pagaliau staigus policijos viršininko Giedraitio mostas, ir pasmerktąjo kūnas pakibo po pilka, nudžiūvusio šermukšnio šaka...

Už ką gi jį nužudė? Už ką gi?!

**

REDAKCIJOS PRIERASAS: šlame vaizdelyje parodyti įvykiai — tikrovė. Tačiau kalbama, kad šis žmogus buvo ne tas, kuo jis save laikė iki pat paskutinio atodūsis, kad jis vyko į Kupiškį su specialia užduotimi.

Gal laikraščio skaitytojai konkrečiau ką nors žino apie čia paminėtą žmogų? Parašykite redakcijai, jei žinote, jo pavardę, vardą, kur vaizdelyje minimas žmogus gyveno, iš kur jis kilęs. Laukiame laiškų.

STALINO KELIU

3 psl. 1960 m. rugsėjo 3 d.

Sportas

Rungtyniauja miesto rinktinės ir studentai

Kupiškyje įvyko draugiškos tinklinio ir krepšinio varžybos, kuriose susitiko miesto rinktinės komandos su atostogaujančiais studentais.

Tinklinio varžybose aiškiai buvo pranašesni miestiečiai, kurie ir laimėjo susitikimą rezultatu 2:0. Ypač gerai žaidė V. Valatka ir A. Žekys.

Sėkmė lydėjo miesto rinktinę ir krepšinio varžybose. Jau iš pat pirmųjų pirmojo kėlinio minučių krepšinio aikštelėje užvirė atkakli kova. Pradžioje pirmąja studentai, bet miestiečiai netrukus išlygina ir persveria rezultata savo naudai. Pirmasis kėlinys baigėsi miesto krepšinio komandos pergale rezultatu 34:16. Antrajame kėlinyje studentams taip ir nebepavyksta nors išlyginti rezultatą. Galutinė varžybų pasekmė — 45:25 miestiečių naudai.

Daugiausia taškų miesto

komandai pelnė R. Manionis. Taikliausiai iš studentų mėtė R. Galinis, pelnydamas savo komandai 11 taškų. R. Semėnas

Rokiškio sportininkai Kupiškyje

Praėjusį sekmadienį Kupiškio sporto aikštelėse vyko įtempta sportinė kova tarp kupiškėnų ir rokiškėčių.

Susitiko tinklininkai. Tiek vyrų, tiek ir moterų susitikimus laimėjo svečiai: vyrai 3:2, moterys 3:0.

Pionierių namų krepšinio aikštelėje vyko vyrų krepšinio varžybos. Čia jau rokiškėčiai buvo nugalėti aukšta pasekme: 52:39.

Septynioliktą valandą miesto stadione prasidėjo futbolo varžybos. Kupiškėnų komandoje vėl pasirodė senas pažįstamas M. Vasiljevas.

Nuo pat pirmųjų minučių kupiškėnai užgula svečių vartus ir pirmą kėlinį laimi rezultatu 2:0. Mūsų futbolininkai žaidžia dar geriau. Tokiu būdu, Kupiškio Miesto ūkio komanda laimėjo susitikimą rezultatu 7:1. Tikimės iš jūsų ir daugiau tokių pergalių.

B. Mauriukas

UŽSIENIO JUMORAS

Gydytojas sako savo pacientui:

— Jūs turite vengti bet kokio darbo, surišto su galva.

— Nėjmanoma, ponas daktare, tai mano profesija...

— Ach, jūs rašytojas?

— Ne, aš kirpėjas...

* * *

— Panele, nusimkite savo skrybėlę! Aš už savo kino bilietą sumokėjau dvi markes ir noriu ką nors pamatyti.

— O aš už savo skrybėlę užmokėjau dvidešimt markių ir noriu, kad ją visi pamatytų!

* * *

Ponas Kolbe supyko:

— Velniai žino kas! Pietūs vėl neparuošti! Aš tuojau einu į restoraną.

— Palauk, Albertai, penkias minutes, ir aš tuojau, — tarė ponis Kolbe.

— Kas, ar pietūs bus gauti? — su viltimi paklausė Albertas.

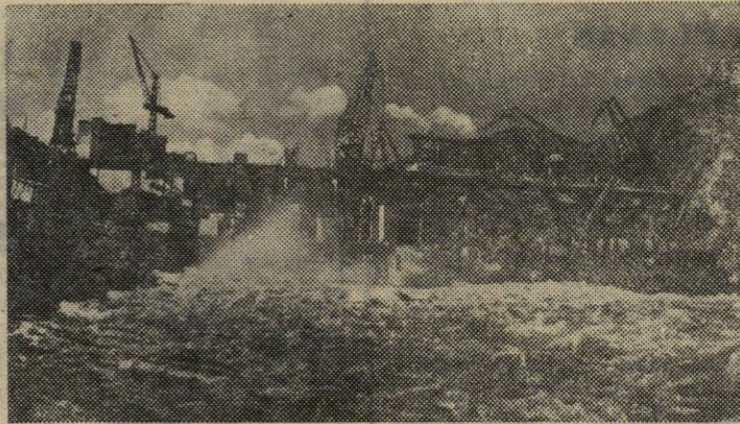
— Ne, brangusis, aš einu su tavimi.

* * *

Senas šykštuolis nusipirko porą loterijos bilietų ir pagal vieną išlošė automobilį. Bet jis liko nusiminęs.

STALINO KELIU

4 psl. 1960 m. rugsėjo 3 d.

„MANO SŪNELIS GERAS...“

Taip dažnai kalbėdavo apie savo sūnų Domą Albiną Tumkevičių, gyvenantį „Pakupio“ kolūkyje, Doniūnų kaime.

— Mano sūnelis geras, — tvirtina jis ir šiandieną. Žinoma, kuris gi tėvas netrokšta, nesistengia, kad jo vaikas tikrai būtų geras, darbštus, užaugtų dorą tarybinių piliečių. Ir vis dėlto...

...Doniūnų kaimo gyventojas Vytautas Laužikas užrakino trobos duris ir išvyko šienauti.

Netrukus kieme pasigirdo atsargūs žingsniai. Pauglys, akylai apsidairęs, net nebandęs atidaryti durų, smuko pro langą į trobą. Nuo skubėjimo drebančios rankos narstė po kabantių ant sienos ir spintoje rąbų kišenes. Pagaliau...

Po minutės tas pats pauglys atsirakino duris, už kurių stovėjo blizgas nikeluotomis dalimis motociklas „IŽ-56“.

Arklys pamažu traukė pakrautą kvepiančiu šienu vežimą, ant kurio snūduriavo V. Laužikas. Staiga iš už posūkio išnirio motociklas, kuris vos neužkliudė vežimo. „Dar visai vaikigalis, o jau sėdasi už valtro. Tikriausiai ir teisių neturi“, — pagalvojo Laužikas, ir atsisukęs dar kartą žvilgtelėjo į nudulkantį motociklistą. Bet kas tai! Negali būti! Juodoje skardoje aiškiai baltavo „LIB 22-39“ Abejonių neliko: jo motociklas — pavogtas. Laimei, tuo metu kelyje pasirodė kitas motociklistas. O jis — geras Laužiko pažįstamas, Palėvenės sviesto gamyklos cecho mašinistas Šeinauskas.

— Petreli, drauguži, padėk.

Ilgai kalbėtis neteko.

Vagisius vis labiau didino greitį. Užėjęs ausyse ir Šeinauskui, ir už jo sėdinčiam Laužikui, Spidometro rodyklė vis labiau artėjo prie skaičiaus „100“. Motociklas įtūtė tvirtą, prityrusią Šeinausko ranką ir paklusniai mažino tarpą, vis labiau artėdamas prie nusikaltėlio. Jau aiškiai buvo matyti ir „LIB 22-39“, kai staiga susvyravęs pirmasis motociklas nėrė į griovį.

— Alyginkit nuostolius — ir bus ramu, — kreipėsi Laužikas į minėtą pauglių Domą Tumkevičių tėvą Albiną.

Tėvas, o ypatingai Vytautas Tumkevičius, griebsi ginti brolio „garbę“.

— Nešmeižk vaiko. Mano sūnelis geras, — vėl pakartojo savo žodžius tėvas. Bet suaugęs sūnus tikrai neskays: „Mano tėvelis geras“.

J. Vainiūnas

Rugsėjo 6 ir 7 d. d. demonstruojamas naujas Kijevo A. Dovženkos vardo kino studijos gamybos filmas

„Katia-Katiuša“

Š. m. rugpjūčio mėn. 28 d. gegužinės metu paliktas baltas moteriškas lietpaltis. Kreiptis pas Danielių Kriūką, gyvenantį Beržytėje.

Parduodamas gyvenamasis namas, tvartas ir kielis. Yra sodas. Kreiptis pas Joną Baltrūną, gyv. „Sakalo“ kolūkyje.

Kupiškio pramkombinato siuvyklos kolektyvas reiškia gilią užuojautą siuvėjai MIKŠIENEI GENEI, jos mylimai motinai mirus.

Kupiškio rajoninės veterinarijos ligoninės darbuotojai reiškia užuojautą bendradarbiui DIDŽIULIUI ADOLFUI dėl jo tėvo mirties.

Palėvenės krakmolo fabriko darbuotojai gilią užuojautą reiškia SKĖRIUI PETRUI dėl jo tėvelio mirties.

Rytų Kazachstano srityje. Statybininko diena buvo paleistas pirmasis Buchtarmos hidroelektrinės agregatas.

Dar viena galinga HES pradėjo duoti srovę žmonėms ir fabrikams, plėšinių krašto žemdirbiams.

Tarybų valdžios metais mūsų šalyje pastatyta daug hidroelektrinių. Volgos, Dniepro, Dono, Kamos ir dešimties kitų upių vandenys suka hidroturbinas. Bet nei prie vienos mūsų Tėvynės upės nepastatyta tokia aukšta užtvanka, kaip prie žilojo Irtyšiaus, netoli tos vietos, kur įteka greitoji Buchtarma. Tik didžiausios pasaulyje Bratsko hidroelektrinės užtvanka didesnė už Buchtarmos. Altajaus kalnuose, kur nesenai suko savo lizdus kalnų ereliai, gimė nauja didžiulė jūra. Nuotraukoje: bendras Buchtarmos HES vaizdas nuo šiluzo pusės.

Redaktorius S. ZAUKA

„A U Š R A“

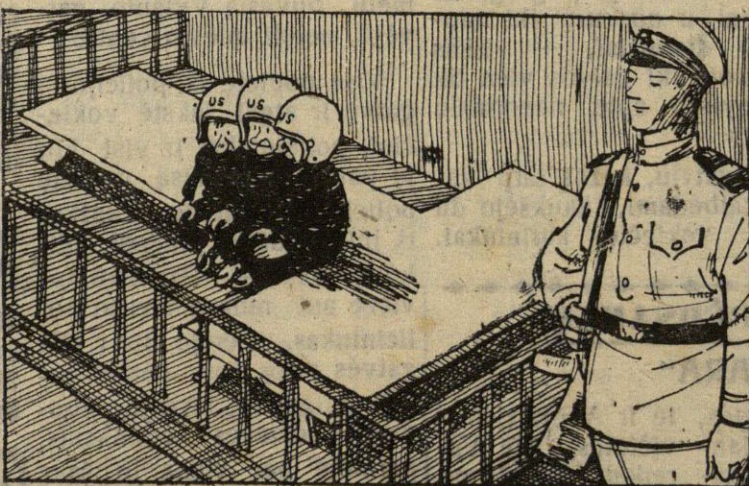

Rugsėjo 8 ir 9 d. d. — Tarybų Sąjungos M. Gorkio vardo ir Čekoslovakijos «Barandovo» kino studijų gamybos nauja spalvota kino apysaka

„Pamesta fotografija“

Rugsėjo 10 ir 11 d. d. — „MARY OKTOBR“ (prancūzų).

Nutūpimo aikštelė užsienio oro žvalgams. J. Ščeglovo pieš.